

Complèxica - 14

Seminaris per a la transdisciplinarietat

Dijous, 25 de maig de 2017, a les 18.30 h., a la sala de professors (5a planta), Facultat de Filologia, Edifici Josep Carner (entrada c/ Aribau), UB

El paradigma de la complejidad y la sociología Hacia una integración de sus vertientes epistemológica y metodológica

Álvaro Malaina

Álvaro Malaina és doctor en Sociologia per l'Escola d'Alts Estudis en Ciències Socials (EHESS) de París i doctor europeu per la Universitat Complutense de Madrid. Ha estat investigador visitant en nombrosos centres d'estudi de sistemes complexos d'Estats Units i, del 2008 al 2011, va ser secretari general de l'Associació pel Pensament Complex (APC), fundada i presidida per Edgar Morin, amb seu a París. És autor del llibre *Le paradigme de la complexité et la sociologie* (L'Harmattan, París, 2012) i d'articles en llibres i revistes internacionals. Ha estat investigador postdoctoral al Departament d'Antropologia de la Universitat de Califòrnia-Berkeley.

Resum de la conferència:

Seguint la distinció d'Edgar Morin entre "complexitat general" i "complexitat restringida", podem efectivament distingir entre dues aproximacions diferents al fenomen de la complexitat, que han donat lloc a dues escoles diferenciades i sovint fins i tot oposades. D'una banda, la "complexitat general" consistiria en una aproximació epistemològica a la complexitat, entesa com diria Henri Atlan com a "mesura de la ignorància" d'un subjecte observador respecte a un objecte observat caracteritzat per la seva "autopoiesi" i "clausura operacional" (Varela i Maturana). D'altra banda, la "complexitat restringida" consistiria en una aproximació metodològica mitjançant modelització computacional (com la simulació multi-agents) al comportament emergent i auto-organitzador dels sistemes complexos, que resultaria no determinista i sovint contraintuïtiu. Entre els referents de la primera escola es troben, entre d'altres, Edgar Morin, Ilya Prigogine, Francisco Varela o Heinz von Foerster. Entre els de la segona, Murray Gell-Mann, Robert Axelrod, John Holland o Stephen Wolfram. En la nostra presentació, proposem una confluència d'aquestes dues tendències des de la perspectiva d'una "sociologia complexa" possible que integraria els dos vessants en un paradigma comú unificat. D'una banda, presentarem, des d'una aproximació epistemològica de complexitat general, la naturalesa auto-organitzadora i morfogenètica del sistema social complex. De l'altra, presentarem des d'una aproximació metodològica de complexitat restringida, exemples de simulació multi-agents del comportament emergent i auto-organitzador del sistema social complex. Proposarem finalment un paradigma de sociologia complexa que integri les dues vies d'aproximació al fenomen de la complexitat.

